

3. december 2008

Sags nr.: 2008-004814

Hørings svar til bibliotek.dk udviklingsplan 2009

Indledning

Der har med 26. november 2008 som høringsfrist været en offentlig høring om *Høringsdokument bibliotek.dk udviklingsplan 2009*

Høringsdokumentet kan ses [her](#).

Hermed offentliggøres de 14 indkomne hørings svar.

Oversigt over indkomne ansøgninger

Danmarks Biblioteksforening.....	3
Danmarks Forskningsbiblioteksforening.....	3
FC – Forskningsbibliotekernes Chefkollegium	5
DF forum for fjernlån	5
IT-faggruppen/Referencefaggruppen.....	5
Frederiksberg Kommunes Biblioteker	7
Gentofte Bibliotekerne	7
Gladsaxe Bibliotekerne.....	9
Helsingør Kommunes Biblioteker	10
Hvidovre Bibliotekerne	10
Det Kongelige Bibliotek	11
Roskilde bibliotekerne	12
Vejle Bibliotekerne.....	13
Aalborg Bibliotekerne	14

Danmarks Biblioteksforening

Danmarks Biblioteksforening har følgende kommentarer til udviklingsplanen for 2009.

DB ser gerne følgende opgaver/løsninger prioriteret:

Brugerfaciliteter:

Stadig optimering af bestillingsproces herunder udvikling af ny og tidssvarende brugergrænseflade.

Fortsat forenkling af søgning mv. inkl., som nævnt flere gange før, stavehjælp. Et login til alting.

Sociale teknologier.

Get it – haster service, finder foreningen, sender et forkert signal; alle bestillinger bør ekspederes hurtigst muligt.

Samspil og infrastruktur:

Mobile tjenester.

Fortsættelse af arbejdet med automatisering af fjernlån og samspil med lokale systemer. Herudover desuden samordning med andre relevante netjtjenester først og fremmest borger.dk.

Brugerundersøgelser:

DB ser gerne årlige brugerundersøgelser af bibliotek.dk til afdækning af borgernes, af slutbrugernes ønsker til nyudvikling.

DB opfordrer til, at mobile betjeningstilbud prioriteres højere end hidtil, som et led i at sikre decentral biblioteksservice, og ser frem til konkrete initiativer.

Danmarks Biblioteksforening finder som før nævnt bibliotek.dk helt central i en tidssvarende biblioteksbetjening og har med interesse og tilfredshed fulgt udviklingen bl.a. omkring automatisering af fjernlån.

Danmarks Forskningsbiblioteksforening

Danmarks Forskningsbiblioteksforening takker for udkastet til udviklingsplan 2009 for bibliotek.dk og for muligheden for at kommentere planen.

I forbindelse med sidste års høring af udviklingsplanen for 2008 noterer vi os med glæde, at der i udviklingsplanen for 2008 var angivet et rammebudget og en fordeling af beløb - og dermed en tydelig prioritering - mellem de respektive indsatsområder.

Dette er desværre ikke tilfældet for udviklingsplanen for 2009, dette beklager vi, da prioriteringen mellem indsatsområderne dermed bliver sværere at gennemskue. Danmarks Forskningsbiblioteksforening anerkender dog, at Styrelsen for Bibliotek og Mediers forsøger at smidiggøre og forenkle håndteringen af udviklingsplanen for 2009 ved færre områder og mere overordnede temaer med en kort omtale af mulige konkrete projekter. Det nye tiltag med løbende i 2009 at give biblioteksoffentligheden mulighed for at kommentere på nye projekter og nye ideer skal også have ros med på vejen. Danmarks Forskningsbiblioteksforening bidrager meget gerne løbende

med input. Det skal dog gentages, at den overordnede prioritering, som f.eks. kunne angives ved hjælp af et rammebudget, bliver endnu mere essentiel i et sådan scenarie, hvis der skal kunne foregå en overordnet strategisk styring. Endvidere bliver det som høringspart mere kompliceret og tidskrævende at følge med i processen og holde fingeren på pulsen.

Inden vi tager fat på de konkrete forslag i udviklingsplanen vil Danmarks Forskningsbiblioteksforening komme med en mere generel betragtning om den fortsat udbygningen af bibliotek.dk.

Er det holdbart og forsvarligt at bibliotek.dk skal kunne alt i én flade? Det er vores holdning, at bibliotek.dk skal holde godt fast i kerneydelserne og perfektionerer disse og ikke sprede sig for meget ind på mere sekundære områder. Det er Danmarks Forskningsbiblioteksforenings holdning, at overskuelighed og brugervenlighed må og skal være styrende for udviklingen – herunder hurtig visning og solid bestillingsfacilitet - ligesom det er nødvendigt med en klar prioritering mellem generelle behov og særlige spektakulære faciliteter for enkeltbrugere.

Endvidere er funktioner, der understøtter effektive Back Office operationer hos bibliotekerne i forbindelse med bestillinger også særdeles vigtig. En del af de mere specielle og sekundære funktioner kan bedre løses hos andre tjenester på nettet og bibliotek.dk bør derfor satse på at stille data og informationer til rådighed, således at andre tjenester let kan trække på disse og foretage den nødvendige integration efter bedste web 2.0 tankegang.

Nedenfor vil vi kommentere enkelte udvalgte projekter i udviklingsplanen, som vi har særlige bemærkninger til, men generelt støtter Danmarks Forskningsbiblioteksforening tiltag, som forbedrer søgning og bestilling.

Tema: Ny brugergrænseflade til bibliotek.dk

Tiden er kommet til en ny brugergrænseflade opbygget fra grunden af, da den nuværende bærer naturligt præg af knopskydning, lidt forældet grafisk udtryk. Det vigtigste er at få opbygget en moderne, intuitiv og overskuelig brugergrænseflade.

Tema: Facetteret søgning – implementering

Funktionen skal være overskuelig og forståelig for brugerne. Der bør ikke medtages for mange "facetter", således at brugerne snarere forvirres end hjælpes. Der må ikke opbygges et for tungt og tidskrævende brugerinterface.

Tema: Videreudvikling af stavehjælp

Dette tema var medtaget i udviklingsplanen for 2008, men ikke medtaget i 2009. Dette burde den være, da denne service er særdeles væsentlig. Både fonetiske, ontologiske og andre muligheder bør undersøges og integreres, hvis det giver mening. Det er imidlertid meget vigtigt, at det er muligt individuelt at kunne slå funktionen til og fra efter behov.

Tema: Sociale teknologier og personalisering:

Her bør fokuseres på integration med andre tjenester på Internettet som det primære i stedet for at udvikle egne løsninger, det drejer sig om at stille data og informationer til rådighed for andre platforme.

Indsatsområde Samspil og infrastruktur Effektivisering af samspil

er særdeles vigtigt og vil kunne give bibliotekerne et stort potentiale. Der bør i det hele taget fokuseres på at få det direkte samspil mellem de lokale

bibliotekssystemer og bibliotek.dk til at fungere optimalt. Endvidere er samspil med andre tjenester vigtigt som tidligere nævnt.

Tema: Bestil - set med bibliotekernes øjne

Et vigtigt område. Direkte og problemløst samspil af bestilfunktioner mellem bibliotek.dk og lokale bibliotekssystemer bør blive muligt for alle i 2009.

FC – Forskningsbibliotekernes Chefkollegium

FC ønsker at fremføre følgende:

Der pågår lige nu et udredningsarbejde om anskaffelse af udenlandsk faglitteratur i en arbejdsgruppe nedsat af styrelsen. Der kunne komme forslag herfra som bør indgå.

Udtræk af lister over særligt efterspurgt udenlandsk faglitteratur m.h.p. anskaffelse via CBer eftersøges fortsat fra bibliotek.dk.

Endelig ønsker FC at sikre sig, at blive hørt hvis tjenester som "bøger til døren markedsføres" eller forudsætningerne i denne tjeneste ændres væsentligt.

DF forum for fjernlån

Tema: Ny brugergrænseflade til bibliotek.dk og

Tema: Adgang til mere indhold – helst digitalt

Ved afprøvning af musik-opslag på bibliotek.dk undrer det at Bibliotekernes Netmusik – nu Netmusik.dk ikke optræder tidligere i et søge-forløb end tilfældet er. Tilbud om det pågældende materiale via Netmusik.dk optræder først 3-5 klik væk. Endvidere optræder netmusik.dk ikke på listen over Nettjenester og er således ikke tilgængelig den vej heller. Hvilke overvejelser ligger der bag det og hvilke planer er der for bedre integration af Netmusik.dk med bibliotek.dk?

Tema: Bestil – set med brugerens øjne.

- Bestilling af materialer som ikke findes i bibliotek.dk

Vi har i DF Forum for Fjernlån med interesse noteret planen om et notat om "Bestilling af materialer som ikke findes i bibliotek.dk". Vi ser frem til høringsrunde på notatet og til at bidrage til og samarbejde omkring punktet.

Tema: Bestil – set med bibliotekernes rolle

- Opfølgingsprojekter på automatisering

Der har været en livlig debat om automatiseret fjernlån af egne materialer på bibliotek.dk. Debatten er lukket og punktet udskudt på baggrund af mange og fyldige indlæg, men vi vil gerne bidrage til at sagen tages med i de videre drøftelser for automatiseret fjernlån.

IT-faggruppen/Referencefaggruppen

Udviklingsplanen er som vanligt rundsendt til BF's faggrupper.

Hermed følger svar fra IT-faggruppen og Referencefaggruppen.

Indledningsvis kan vi konstatere at de to faggrupper i det store og hele er tilfredse med udviklingsplanen.

Ad Ny brugergrænseflade

Vi finder det OK at tilpasse til state of the art m.h.t. navigation funktionalitet m.v.

Ad Søgning

Her finder vi det vigtigt at arbejde videre med facetteret søgning og en-bokssøgning

Ad Adgang til mere indhold

Her kunne vi ønske os mere fokus på, hvordan indholdet i de mange DEFF- og folkebibliotekslicenser kan gøres synligt og tilgængeligt via bibliotek.dk

Ad "Get it"

Det er god service at tilbyde brugeren forskellige løsninger f. eks. køb. Når det gælder tilbud om bestilling er der meningsforskelle – hvis vi ellers har forstået oplægget rigtigt. *IT-faggruppen* mener at fokus skal være på brugerens behov og ikke på bibliotekernes, sådan som debatten har været på bibliotek.dk bloggen vedr. yderligere automatisering af fjernlån.

Referencefaggruppen mener ikke, at låneren selv skal kunne initiere et lån. Mange biblioteker tilbyder hastebestillinger, når eget materiale er udlånt, og det må kunne lade sig gøre at finde et parameter i VIP basen – således at man måske slet ikke behøver at tilbyde ekspreslån som en særlig bibliotek.dk-service.

Referencefaggruppen deler det synspunkt, at det ikke fremmer servicen, hvis bøgerne befinder sig i lastbiler på vej rundt omkring i landet, fordi der bestilles på må og få (Læs: efter brugerens bedste overbevisning).

Ad Sociale teknologier

Dette bør have en meget høj prioritering.

Vi mener som tidligere tilkendegivet i udvalget at bibliotek.dk skal stå på to ben:

Vi er enige i en udvikling hvor bibliotek.dk gøres mere oplevelsesorienteret – give inspiration til brugere som ikke lige ved hvad de går efter.

MEN det er vigtigt at fastholde, at bibliotek.dk OGSÅ skal fungere som et søgeredskab for den konkret informationssøgende, som har behov for hurtig og præcis verifikation og lokalisering af materiale.

Vi vil gerne have at man via sit login – eller som det første på siden – kan angive, hvorvidt man ønsker inspiration eller et specifikt materiale.

Ad Samspil med tjenester udenfor bibliotekerne

Vi er enige i at bibliotek.dk skal tænke "ud af boksen" når det gælder integrering på andre sites.

Med borger.dk er det blevet endnu mere oplagt at gennemføre Nem Login!

Ad bibliotek.dk som lokal brugergrænseflade

Dette er et meget vigtigt indsatsområde – måske det vigtigste. Det er både pædagogisk og forvirrende, at vi skal forklare og undervise vore brugere i egen OPAC og bibliotek.dk.

Ad Bestilling i ét hug

Dette er et stort ønske fra brugerne.

Ad Lånertjek – indmelding af ukendt låner

Det er vor fornemmelse at udviklingen gå i retning af at bibliotekerne åbner op for andre løsninger en indmeldelse ved personligt fremmøde.

Ad Bedre markering af materialer der ikke lånes ud

Frustrationen over dårlig markering opleves af såvel låner som ekspederende bibliotek, der har forklaringsproblemet.

Brugerne opfatter bibliotek.dk som en "bestillings seddel" mere end et "nationalt udstillingsvindue".

Ad Andre platforme – herunder mobile teknologier

Også dette bør have høj prioritering.

Når det gælder de mobile platforme er det vigtigt at analysere udviklingen før der prioriteres. Det er fornemmelsen at antallet af mobilbrugere, som agerer udelukkende via mobilbrowser stadig er lille.

Frederiksberg Kommunes Biblioteker

Frederiksberg Kommunes Biblioteker har følgende kommentarer til udviklingsplanen:

Vedr. materiale der ikke findes i bibliotek.dk: Vi mener, at det kun bør omhandle bøger, og at de skal være mindst 1 år gamle. Der er problemer nok i forvejen, når lånerne bestiller helt nyt materiale, der ikke udlånes eller bestiller multimedier, hvor der ikke er lokaliseringer.

Et login til " alting" i borger.dk-regi kan kun støttes. Løsningen er ret dyr, men vi er positive og afventer økonomien.

Find nærmeste bibliotek - vis biblioteker, der har åbent nu - vil med fordel kunne benyttes, især kombineret med, at man kan se, hvor det ønskede materiale ser ud til at være hjemme.

Frederiksberg Bibliotek tager imod bestillinger fra ukendte lånere. Et lånercheck med efterfølgende mulighed for indmeldelse vil give en lettelse ved modtagelse af bestillingerne.

Gentofte Bibliotekerne

Tema: Ny brugergrænseflade til bibliotek.dk

Det er vigtigt at have en række funktionelle udviklingstiltag på plads før en ny brugergrænseflade udarbejdes. Vi vurderer at facetteret søgning vil være en naturlig del af et redesign, men også at facetteret søgning kræver et redesign fordi det fundamentalt må ændre på brugernes interaktionsmønstre med bibliotek.dk-søgningen.

Tema: Søgning

Søgning skal være kerneydelsen på bibliotek.dk - det er derfor svært at tage overordnet stilling til indholdet i punktet.

Facetteret søgning - implementering

Projektet med facetteret søgning har nu løbet i en årrække og vi kunne godt bruge en teknisk og økonomisk status. Vi mener at facetsøgning er en vigtig nyskabelse på bibliotek.dk og synes iopgaven bør prioriteres højt for at blive færdig.

Tema: Adgang til mere indhold - helst digitalt

Søg videre på nettet

Denne funktionalitet skal nedprioriteres såfremt det kræver lang tid at udvikle. Her kunne man evt. tænke i en forretningsmodel hvor de eksterne partnere (bogpriser.dk etc.) betaler (og står for) udviklingen.

Tema: Bestil - set med brugerens øjne

"Get it"(haster-service)

Vi vurderer at succes og relevansen af denne service er lokalt betinget.

Endvidere skal "digital levering" tænkes ind i konceptet hvis udviklingsområdet skal have national relevans.

Bestilling af materiale som ikke findes i bibliotek.dk

Det undrer os at fremstilling af et notat har omfang af "mellem", og finder i øvrigt dette udviklingsområde uden for bibliotek.dk's primæropgave. Opgaven må ligge på centralbiblioteksniveau.

Tema: Sociale teknologier og personalisering

Sociale teknologier - brugerskabt indhold

Området er interessant hvis det også sættes i relation til bibliotek.dk's kerneydelse: Søgning. Rating og tagging skal helst have indflydelse på relevans-rankering, "søg videre", anbefalinger etc. Det er vigtigt at indsatsen koordineres med øvrige tiltag på området, sådan at bibliotekets sociale lag opleves som sømløst mellem de mange services.

Sociale teknologier - brugergenereret indhold

Vi mangler stadig at se ADHL fungere i praksis. Derfor bør en driftsversion prioriteres over evt. tanker om videreudvikling.

Et login til alting

Single-sign-on eller Bibliotekernes Fælles ID kunne være den funktion der bandt bibliotekernes mangeartede services sammen når nu bibliotek.dk har haft svært ved det.

Widgets og andre redskaber til integration med andre tjenester på nettet

Dette udviklingsarbejde skal efter vores opfattelse ikke trække ressourcer fra andre udviklingsopgaver i bibliotek.dk-regi. Udviklingen af gadgets, facebook-applikationer, mobilversioner, iPhone apps kan påskønnes ved at lave en brugbar API og evt. holde et Hackathon hvor man inviterer udviklere til at bygge små-programmer uden om bibliotek.dk, som ovennævnte må betegnes som. Se evt. hvad OCLC og NYPL har gjort:

<http://worldcat.org/devnet/wiki/2008NYCHackathon>

RSS-feeds

Skal ses som en del af API-arbejdet.

Selektion - fx fravalg af materialer for børn

Dette udviklingsområde må ses som en del af facetsøgningen.

Tema: Andre funktionaliteter

Bøger til døren

Minder meget om forslaget "Get it"(haster-service)". Udviklingen af denne service kunne evt. laves som et nationalt service i samarbejde med CityMail, PostDanmark etc. og på den måde minimere udviklingsudgifterne.

Tema: Samspil med tjenester udenfor bibliotekerne

Samarbejde med borger.dk samt andre projekter ang. personlige data
Vi tvivler på anvendeligheden af denne service i forhold til ressourcerne brugt på indsatsen.

Tema: Samspil med lokale bibliotekssystemer Bibliotek.dk som lokal brugergrænseflade

Som udgangspunkt mener vi ikke at der skal bruges statslige midler på denne udviklingsindsats da finansieringen må kunne indeholdes i betalingsservicen DanBib+.

Værkesport - værkwebservice?

Som udgangspunkt mener vi ikke at der skal bruges statslige midler på denne udviklingsindsats da finansieringen må kunne indeholdes i betalingsservicen DanBib+.

Tema: Bestil - set med bibliotekernes øjne Bedre markering af materialer der ikke lånes ud

Vi har et behov for for at eksempelvis film som ikke et eneste bibliotek i landet har stående på hylden og i 90% af tilfældene aldrig kan anskaffes/købes, ikke vises i bibliotek.dk. Det er rent tidsspilde for bibliotekerne at håndtere, fordi der er masser af titler som aldrig bliver tilbudt bibliotekerne, som alligevel ligger i bibliotek.dk uden lokalisering.

Tema: Andre platforme - herunder mobile teknologier

Man kunne måske overveje at lave webservices for hele bibliotek.dk's servicelag. Da denne API primært må være rettet mod eksterne partnere, kunne man lade det være op til dem at vurdere anvendeligheden og dermed spare et notat.

Tema: Årlig generel brugerundersøgelse

Som supplement kunne det være interessant med et notat der afdækkede præcis hvor og hvordan disse spørgeskemaundersøgelser bruges i udviklingsarbejdet og hvor de gør en forskel udover at give bibliotek.dk legitimitet.

Gladsaxe Bibliotekerne

Det er vigtige områder, der tages op og vi kan støtte de fleste. Vi vil tilføje nogle kommentarer til udvalgte områder.

Brugerfaciliteter

Det er vigtigt at en ny grænseflade får høj prioritering, set i lyset af ibrugtagning af sociale teknologier, nye søgeteknikker og mobile tjenester.

For brugerne er det vigtigt i mange situationer at kunne skaffe materiale hurtigt enten i form af køb eller afhentning på et bibliotek i nærheden. Vi kan derfor anbefale en funktion á la Netpunkts "trafiklys". Det kan give brugerne handlemuligheder uden at involvere favoritbibliotekerne.

Samspil og infrastruktur

Det er vigtigt både for brugere og biblioteker at udbygge samspillet mellem bibliotek.dk og lokale systemer. Det er ligeledes vigtigt at samspillet med andre generelle tjenester som bor-ger.dk udbygges og at bibliotekerne optræder der, hvor borgerne er.

Helsingør Kommunes Biblioteker

Udviklingsplanen er som sædvanligt spændende læsning med mange interessante projekter.

Højest på vores ønskeliste står følgende:

- Videreudvikling af søgemuligheder med fx best match og integrated search.
- Adgang til mere digitalt indhold.
- Flere data på værkniveau.
- Bestilling af materiale, som ikke findes i bibliotek.dk. Vi har en lignende facilitet på vores egen hjemmeside, men uden lånertjek. Det vil være enklere for både brugere og personale, hvis det kan ske via bibliotek.dk.
- RSS-feeds.
- Samarbejde med borger.dk om nem login.
- Samspil udlånsdata.
- Automatisering af flere typer bestillinger: flerbindsværker, lydbøger. Avisartikler skal helst ikke bestilles automatisk, da de i vidt omfang findes i Infomedia. Tværtimod ville det være optimalt, hvis vi i Vip-basen kunne bestemme, at artikler fra aviser, der findes i Infomedia udløser en valgfri tekst i bibliotek.dk i stedet for en bestilknop.
- Vi sender mange svar til lånerne i stil med "Findes i Infomedia, som du har adgang til på biblioteket". Den besked kunne brugeren lige så godt få med det samme.
- Indmelding af ukendt låner.

Kampagne for bedre markering af materialer, der ikke lånes ud.

Vi oplever især problemet ved institutbiblioteker og lignende. Meget tidsspilde kunne undgås.

Til gengæld er vi ikke særligt interesserede i følgende:

"Get it" (haster-service). Alt bliver i forvejen bestilt, hvor det går hurtigst, så hvad er det, vi kan tilbyde yderligere? En købeknap er vi dog med på.

Bøger til døren. Vi har aldrig haft særlig efterspørgsel på betalingsydelse.

Hvidovre Bibliotekerne

Tak for det grundige høringsmateriale. Det har været behandlet indgående i biblioteket og affødt følgende kommentarer:

Generel kommentar:

Udviklingsplanen 2009 er forbilledlig enkel og velstruktureret.

Positivt, at markedsføringen af Bibliotek.dk tænkes ud over sitet's egen rampe.

Mulighederne på Bibliotek.dk skal være så gennemsigtige og omfattende som muligt for den enkelte bruger med udrulning nationalt.

Formel høring omkring kommende nye ideer og projekter: Her går biblioteket ud fra, at landets biblioteksledere bliver kontaktet direkte, så vi ikke skal opsøge muligheden for at komme til orde.

Indsatsområde: Brugerfaciliteter:

Tema: Bestil – set med brugerens øjne / "Get it":

For langt de fleste brugere, HASTER en bestilling altid. Med den automatiske delegering af bestillinger, er der aktuelt sikret den hurtigst mulige løsning. Det er derfor vigtigt, at en ny løsning giver mening for den enkelte og ikke skaber irritation.

Indsatsområde: Samspil og infrastruktur:

Vi kan se, at der er planlagt en række projekter, hvor der fokuseres på navngivne tjenester. Projekter, der tager afsæt i generelle snitflader og dataformater vil være at foretrække.

Tema: Bestil – set med bibliotekernes øjne:

Implementering af nye bestil-funktioner:

bestilling i ét hug...: Kan blive en interessant udfordring for den nationale kørselsordning.

Bedre markering af materialer der ikke lånes ud:

Årsagen skal findes hos de biblioteker, der ejer de materialer, der ikke udlånes. Disse biblioteker skal sørge for, at materialer, der ikke er til udlån, er 'markeret', så det er tydeligt i Bibliotek.dk og DanBib, så de automatiske bestillinger ikke støder på dem. Hertil kommer, at nogle biblioteker er for længe om at få kasserede materialer ud af Bibliotek.dk

Det Kongelige Bibliotek

Overordnet synes Det Kongelige Bibliotek, at udviklingsplanen har mange gode tiltag, som klart vil forbedre bibliotek.dk i forhold til en moderne brugergrænseflade. Nedenstående forslag er et udtryk for et ønske om, at de services, som samfundet via støtte til bibliotek.dk bidrager til, udvikles så de får så bred en anvendelsesfære som muligt.

Det Kongelige Bibliotek foreslår, i det omfang det ikke allerede er tilfældet, at udvide forslagene til at have en bredere målgruppe end bibliotek.dk. Dette gælder specielt for de services, som arbejder med brugergeneret indhold og de services, som kan ses som infrastrukturens services.

Det er almindelig anerkendt, at det kræver en vis volumen at understøtte brugergenereret indhold som anbefalinger og tags og at datamining resulterer i services som **"andre der har lånt"** vinder ved at være baseret på information fra mere end et bibliotek. Det Kongelige Bibliotek antager derfor, at denne type services udvikles på en måde, så de understøtter bibliotekssektoren bredt, dvs. således at alle kan bidrage og at alle kan udnytte informationen.

Det Kongelige Bibliotek har den opfattelse, at tiltag som værkeksport, **"find nærmeste bibliotek"** og **"get it"** bør udvikles som webservices, som stilles til rådighed for hele bibliotekssektoren.

Det Kongelige Bibliotek finder, at arbejdet med et **fælles login** er et godt initiativ og borger.dk er en naturlig samarbejdspartner. Det fremgår ikke af beskrivelsen, men Det Kongelige Bibliotek håber naturligvis at dette arbejde

tilgodeser det arbejde, som der i universitets- og DEFF-sammenhæng er lavet for at understøtte et fælles login koncept.

Det Kongelige Bibliotek antager endvidere, at licenser, som forhandles til brug på bibliotek.dk, er nationale licenser, dvs. at materiale, som kan anvendes på bibliotek.dk, kan anvendes af alle biblioteker i Danmark. Andet synes utænkeligt, men da teksten omkring **"Tema: Adgang til mere indhold"** efterlader en snært af usikkerhed over, om dette er tilfældet, kommer Det Kongelige Bibliotek med denne forhåbentlig overflødige kommentar.

Så generelt for ovenstående kommentarer gælder, at Det Kongelige Bibliotek tilskynder, at man i forbindelse med udviklingsaktiviteterne for bibliotek.dk anlægger den tilgang, at der udvikles services og infrastruktur, som understøtter både bibliotek.dk og alle folke- og universitetsbibliotekers servicering af deres brugere – og at man tilgodeser de initiativer, som allerede har vist deres styre i andre sammenhænge.

Det Kongelige Bibliotek tilskynder til, at man udnytter den investering, som andre biblioteker allerede har foretaget og ikke starter forfra på initiativer, som allerede er etablerede. Det gælder eksempelvis ønsket om at etablere en **"integrated search"** adgang; der er allerede to initiativer i Danmark og bibliotek.dk bør selvfølgelig udnytte den ekspertise, der er opbygget i denne sammenhæng og ikke starte forfra.

Det Kongelige Bibliotek forstår ikke, hvad der ligger bag funktionen **"lånercheck"**, hvor det foreslås, at man understøtter, at nye lånere kan indmelde sig. Bibliotek.dk er baseret på formidling af lån mellem biblioteker og bibliotekers brugere, dvs. baseret på bibliotekernes lånerregistrering. Det Kongelige Bibliotek mener, at denne ansvarsfordeling skal bibeholdes også fremadrettet.

Roskilde bibliotekerne

Roskilde Bibliotekerne har med interesse læst det udsendte høringsdokument om bibliotek.dk udviklingsplan 2009. Vi finder, at der er mange interessante tiltag, som vi glæder os til at se udmøntet.

Vi vil gerne knytte kommentarer og ideer til nogle af initiativerne:

Adgang til mere indhold – helst digitalt: Lyder som et spændende initiativ – mere digitalt indhold kan kun gøre servicen bedre for brugerne. Det lyder interessant med indholdsfortegnelser, især hvis de bliver søgbare.

Søg videre på nettet: Det er fint med linkning til forskellige købssteder. Det er bare vigtigt at der linkes til steder, folk vil bruge. Det kunne f.eks. være enkelte butikskæder som Bilka og TP Musik.

"Get it": Vil det være muligt at angive, hvor langt der er til nærmeste bibliotek, hvor bogen er hjemme, i forholdt til hvor man befinder sig nu? Måske med links til rejseplanen.dk og / eller en ruteplaner på nettet?

Et login til alting: Lyder som en spændende ide – især hvis man kunne få et nationalt lånerregister, så brugerne ikke behøver at blive meldt ind, hver gang, de benytter et nyt bibliotek.

Selektion: Lyder som en god ide. Kan man forestille sig at søgesæt sorteres i materialetyper, f.eks. bøger, CDer, artikler, som man så kan vælge f.eks. via faneblade?

Bedre markering af materialer der ikke lånes ud: Vi modtager tit bestillinger på materialer, der ikke lånes ud. Det kan f.eks. være fra uddannelsesbiblioteker, der aldrig låner ud interurbant, pligtafleveringseksemplarer af CD, DVD og CD-ROM. Måske skal man slet ikke have bestanden med fra biblioteker, der ikke låner ud til andre biblioteker? DVD og CD-ROM skal kun med i bibliotek.dk, hvis de er clearret til biblioteksbrug – en bruger har ikke meget glæde af at få at vide at der er et eksemplar, der ikke må udlånes, på Statsbiblioteket. Poster fra Dansk Lokalbibliografi kan ikke bestilles, fordi der ikke er beholdning på. Kan man forestille sig at bibliotekerne fik lov til at lægge beholdning på disse poster?

Vejle Bibliotekerne

Indsatsområde: Brugerfaciliteter

Tema: Ny brugergrænseflade til bibliotek.dk

Vi anbefaler, at man hurtigst muligt arbejder hen mod en ny hovedversion af bibliotek.dk.

Tema: Søgning

Vi er ganske enige i, at en videreudvikling af faciliteterne skal prioriteres.

Tema: Adgang til mere indhold - helst digitalt

Den store interesse brugerundersøgelserne viser for at få "alt materiale i digital form" kan vel tolkes om som et brugerønske om adgang til bøger, musik og film i "fuldtekst", - en forventning der ikke kan imødekommes ved flere "smagsprøver", men i betragtning af det begrænsede økonomiske omfang er det naturligt at arbejde videre med fx linkning til DR's forfatteratlas.

Tema: Visning af poster

Værkvisning - flere data på værkniveau

Opgaven bør have høj prioritet

Tema: Bestil - set med brugerens øjne

"Get it"(haster-service)

I princippet bør alle ønsker om materialer betragtes som haste-bestillinger. Vi er skeptiske over for funktionen, men kan godt støtte en nærmere undersøgelse af muligheder og konsekvenser.

Tema: Sociale teknologier og personalisering

Et login til alting

Vi kan støtte arbejdet med sammenkoblingen til borger.dk.

RSS-feeds

Vi kan støtte at der arbejdes videre med feeds der fx kan give brugerne mulighed for at se nyeste titler på forskellige områder.

Tema: Andre funktionaliteter

Find nærmeste bibliotek - Vis biblioteker der har åbent nu

God idé.

Bøger til døren

"Det overvejes om denne service skal eksponeres via bibliotek.dk". Hvis der arbejdes videre med funktionen forventer vi, at en model med nærmere beskrivelse af indhold og konsekvenser kommer til høring.

Indsatsområde Samspil og infrastruktur

Vi kan tilslutte os den overordnede strategi der skal sikre at bibliotek.dk gøres tilgængelig på andre sites og platforme, herunder samspillet med borger.dk.

Tema: Samspil med lokale bibliotekssystemer

Bibliotek.dk sin lokal brugergrænseflade
Vi ser gerne, at denne opgave prioriteres.

Værkeksport - værkwebservice?

Vi kan tilslutte os at eksport af værkvisning er vigtig i forhold til at kunne anvende denne funktion også i det lokale bibliotekssystem.

Tema: Bestil - set med bibliotekernes øjne

Vi kan tilslutte os at der arbejdes videre med de følgende projekter "Samspil udlånsdata", "Opfølgingsprojekter på automatisering", "Implementering af nye bestil-funktioner", "bestilling i ét hug af markerede titler" og "Lånertjek - indmelding af ukendt låner"

Bedre markering af materialer der ikke lånes ud

Vi oplever også jævnligt bestillinger på ikke tilgængeligt materiale.

Aalborg Bibliotekerne

Struktureringen af Udviklingsplan 2009 og den yderligere forenkling med færre områder og mere overordnede temaer er vi udmærket tilfredse med.

Høringsoplægget giver en fin og overskuelig indføring i indsatsområderne. Det er en god ide, at planen kun i et vist omfang indeholder konkrete projektforslag, og at der løbende kan komme nye projektforslag til, når udviklingen giver relevante ideer til bibliotek.dk, herunder forslag og ønsker fra brugerne i forbindelse med brugerundersøgelserne. Det er vigtigt, at bibliotekerne får mulighed for at kommentere nye projekter og ideer dels på profblog.bibliotek.dk og dels via et notat eller en mere formel høring, inden beslutningen træffes.

Aalborg Bibliotekerne er overordnet enig i Udviklingsplanens prioriteringer og det særlige fokus på "Brugerfaciliteter". Endvidere er præsentation af bibliotek.dk på andre platforme og i andre sammenhænge et vigtigt element i Udviklingsplanen og helt i overensstemmelse med den linje, Aalborg Bibliotekerne følger på det lokale plan.

I forbindelse med Udviklingsplan 2008 har det været informativt og givende at kunne følge det videre forløb i udviklingsplanen gennem de løbende opdaterede udgaver. De giver samtidig en god baggrund for det nuværende høringsoplæg.

Aalborg Bibliotekerne har følgende kommentarer til delelementer i Udviklingsplanen:

Indsatsområde: Brugerfaciliteter

Tema: Ny brugergrænseflade til bibliotek.dk

Aalborg Bibliotekerne er enig i, at det er nødvendigt med en ny hovedversion. Med den eksisterende brugergrænseflade fra 2005, skal der ske en opdatering, så bibliotek.dk fremstår som det gedigne og uundværlige biblioteksredskab for alle biblioteksbrugere.

Tema: Adgang til mere indhold – helst digitalt

Det kan ikke gå stærkt nok med etableringen og forhandlingen af rettigheder til at give brugerne adgang til indholdsfortegnelser, forord, abstracts, smagsprøver mv. Mere digitalt indhold vil sikre, at bibliotek.dk er et tidssvarende redskab for brugerne i deres informationssøgning samt forbedre brugernes mulighed for relevansbedømmelse af de enkelte titler.

I forbindelse med Forsideservice bør løsning af de tekniske problemer med indscanning af forsider prioriteres højt.

Tema: Bestil – set med brugerens øjne

"Get it" er et godt signal at sende til brugerne. bibliotek.dk har en stor brugergruppe med differentierede behov, så det vil være naturligt, at differentieret service hører med til konceptet.

Tema: Sociale teknologier og personalisering

I forbindelse med brugerskabt indhold vil det være interessant at få analyseret og dokumenteret brugeradfærden på baggrund af brugerskabte data.

Hvilke sociale teknologier fungerer bedst? Hvilke involverer flest brugere? Hvilke værdier bygger bibliotek.dk? Kan der laves effektmålinger på fx øget udlån, øget aktivitet, andet?

Hvilke segmenter inddrages mest af de ydelser, bibliotek.dk stiller til rådighed?

Indsatsområde: Samspil og infrastruktur

Udmeldingen om at det løbende er hensigten at sikre, at udvikling i bibliotek.dk regi kan genbruges i lokale systemer jf. OLS – Open Library Strategy udvikling af DanBib i en serviceorienteret arkitektur, anser Aalborg Bibliotekerne for meget vigtig.

Tilgængelighed fra andre sites er ligeledes et vigtigt indsatsområde og helt i tråd med den linje, vi kører lokalt.

Tema: Andre platforme – herunder mobile teknologier

Aalborg Bibliotekerne ser frem til resultatet af analysen af mulige web-services til anvendelse bl.a. i mobile tjenester.

Der er ingen tvivl om, at udviklingen sker inden for alle former for mobile løsninger - derfor skal bibliotek.dk udvikle løsninger til mobile devices og teste funktionalitet.